

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-301/20 – 1

Predmet C-301/20

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

7. srpnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Oberster Gerichtshof (Austrija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

27. svibnja 2020.

Podnositelji revizije:

UE

HC

Druga stranka u revizijskom postupku:

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG

Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud, Austrija) kao revizijski sud [omissis] u stvari u kojoj se odlučuje o pologu polagateljice Vorarlberger Landes- und Hypotheken-Bank AG, 6900 Bregenz, [omissis] protiv protivnika pologa 1. ostavina osobe VJ, 2. UE, [omissis] o revizijama drugog protivnika pologa i osobe HC [omissis] protiv rješenja Landesgerichta Feldkirch (Zemaljski sud u Feldkirchu, Austrija) kao žalbenog suda od 28. siječnja 2019., [omissis] kojim je potvrđeno rješenje Bezirksgerichta Bregenz (Općinski sud u Bregenzu) od 17. rujna 2018. [omissis], na nejavnoj sjednici donio je

Rješenje

[orig. str. 2]

I. U skladu s člankom 267. UFEU-a, Sudu Europske unije upućuju se sljedeća prethodna pitanja:

1. Treba li članak 70. stavak 3. Uredbe (EU) br. 650/2012 o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (Uredba br. 650/2012) tumačiti na način da preslika Potvrde koja je protivno toj odredbi bez navođenja datuma isteka izdana na neodređeno vrijeme

- a. vrijedi i valjana je bez vremenskog ograničenja, ili
- b. vrijedi samo u razdoblju od šest mjeseci od dana izdavanja ovjerene preslike, ili
- c. vrijedi samo u razdoblju od šest mjeseci od nekog drugog datuma, ili
- d. nije valjana i nije prikladna za korištenje u smislu članka 63. Uredbe br. 650/2012?

2. Treba li članak 65. stavak 1. u vezi s člankom 69. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 650/2012 o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (Uredba br. 650/2012) tumačiti na način da učinci Potvrde nastupaju u korist svih osoba koje su u Potvrdi poimence navedene kao nasljednici, legatari, izvršitelji oporuke ili upravitelji ostavinom, tako da Potvrdu u skladu s člankom 63. Uredbe br. 650/2012 mogu koristiti i oni koji njezino izdavanje nisu sami zatražili? [**orig. str. 3.**]

3. Treba li članak 69. u vezi s člankom 70. stavkom 3. Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da se mora priznati legitimacijski učinak ovjerene preslike potvrde o nasljeđivanju ako je ta potvrda još vrijedila prilikom prvog predočjenja, ali je istekla prije donošenja zatražene odluke nadležnog tijela, ili se toj odredbi ne protivi nacionalno pravo ako ono zahtijeva valjanost Potvrde i u trenutku donošenja odluke?

II. [*omissis*] [prekid postupka]

Obrazloženje:

A. Činjenično stanje

Predmet glavnog postupka odnosi se na zahtjev protivnika pologa da mu se preda polog primljen kao sudski polog. Polagateljica, banka, postavila je zahtjev za osnivanje sudskog pologa koji se sastoji od novca i vrijednosnih papira jer su protivnici pologa u tom pogledu istaknuli suprotne zahtjeve te je njihovo ovlaštenje bilo nerazjašnjeno.

Vrijednosti položene u obliku sudskog pologa dopušteno je predati samo na temelju zajedničkog pisanog zahtjeva protivnika pologa ili na temelju pravomoćne sudske odluke, koja u ovom predmetu ne postoji.

Prvi protivnik pologa, u slučaju kojeg je bila riječ o ocu drugog protivnika pologa, preminuo je 5. 5. 2017. Njegovo posljednje uobičajeno boravište bilo je u Španjolskoj. Rasprava o njegovoj ostavini provedena je prema španjolskom pravu pred javnim bilježnikom.

B. Argumentacija stranaka [orig. str. 4.]

Podnositelji zahtjeva, osobe HC i UE, kao nasljednici svojeg oca, prvog protivnika pologa, zajedno zahtijevaju predaju pologa. U svrhu dokaza za to da svaki od njih nasljeđuje prvog protivnika pologa u jednoj polovici, priložili su ovjerenu presliku Europske potvrde o nasljeđivanju koju je izdao španjolski javni bilježnik u skladu s člankom 62. i sljedećima Uredbe (EU) br. 650/2012 o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (Uredba br. 650/2012), koja je izdana na Obrascu V. u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1329/2014 od 9. 12. 2014. (Provedbena uredba). Ta je isprava izdana na zahtjev prve podnositeljice zahtjeva, HC, i u rubrici „Vrijedi do” sadržava navod „neograničeno”. Drugi podnositelj zahtjeva, UE, poimence je naveden u Prilogu IV. Obrascu V. uz prvu podnositeljicu zahtjeva kao nasljednik u jednoj polovici.

C. Dosadašnji postupak

Prvostupanjski sud odbio je zahtjev za predaju pologa.

Žalbeni sud nije prihvatio žalbu podnositelja zahtjeva. Taj je sud svoju odluku obrazložio trima argumentima koji su relevantni u ovom predmetu:

1. Preslikom Europske potvrde o nasljeđivanju svoje ovlaštenje može dokazati samo ona stranka koja je zatražila izdavanje Potvrde, u ovom predmetu to je, dakle, prva podnositeljica zahtjeva.
2. Izdavanje Potvrde koja vrijedi neograničeno protivno je zahtjevu za određivanje razdoblja važenja u skladu s člankom 70. stavkom 3. Uredbe br. 650/2012. Ta se potvrda, navodi taj sud, mora tretirati kao potvrda s **[orig. str. 5.]** redovnim razdobljem važenja u trajanju od šest mjeseci od datuma izdavanja.
3. Kako bi preslika Potvrde mogla razviti svoj legitimacijski učinak, vremensko važenje mora postojati ne samo prilikom postavljanja zahtjeva, nego i u trenutku donošenja odluke prvostupanjskog suda.

D. Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) mora odlučiti o reviziji podnositelja zahtjeva.

Sporna predaja sudskog pologa prema austrijskom pravu (pravomoćnim rješenjem o prihvaćanju pologa) može se odobriti samo na temelju zajedničkog pisanog zahtjeva obaju protivnika pologa. Za odlučivanje je stoga bitno je li u postupku

predočena preslika Europske potvrde o nasljeđivanju sama po sebi prikladna kao dokaz legitimnosti nasljednika iza prvog protivnika pologa.

Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) stoga odlučuje da će prekinuti postupak povodom revizije i Sudu Europske unije uputiti pitanja relevantna za odlučivanje u ovom predmetu koja se tiču europskog prava.

E. Odredbe koje je potrebno primijeniti

Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (Uredba br. 650/2012).

U ovom su predmetu relevantne osobito sljedeće odredbe Uredbe br. 650/2012: **[orig. str. 6.]**

Članak 63.

Svrha Potvrde

[...]

2. Potvrda se može koristiti za dokazivanje jedne ili više sljedećih stvari:

(a) status i/ili prava svakog nasljednika ili, ovisno o slučaju, svakog legatara spomenutih u Potvrdi i njihove ostavinske dijelove; [...]

Članak 65.:

Zahtjev za Potvrdu

1. Potvrda se izdaje na zahtjev bilo koje osobe navedene u članku 63. stavku 1. (dalje u tekstu: „podnositelj zahtjeva”). [...]

Članak 69.:

Učinci Potvrde

1. Potvrda proizvodi svoje učinke u svim državama članicama a da nije potreban poseban postupak.

2. Za Potvrdu se predmnijeva da točno dokazuje elemente koji su utvrđeni po pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ili po bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za određene elemente. Za osobu koja je u Potvrdi navedena kao nasljednik, legatar, izvršitelj oporuke ili upravitelj ostavinom predmnijeva se da ima status naveden u Potvrdi i/ili prava ili ovlasti navedene u Potvrdi, bez ikakvih

uvjeta i/ili ograničenja vezanih za ta prava ili ovlasti, osim onih navedenih u Potvrdi. **[orig. str. 7.]**

(3) Za svaku osobu koja postupajući na temelju podataka potvrđenih u Potvrdi izvrši plaćanja ili prenese imovinu osobi navedenoj u Potvrdi kao ovlaštenoj za prihvrat plaćanja ili imovine smatra se da je izvršila transakciju s osobom ovlaštenom za prihvrat plaćanja ili imovine, osim ako zna da sadržaj Potvrde nije istinit ili nije svjesna takve neistinitosti zbog krajnje nepažnje.

Članak 70.:

Ovjereni preslici Potvrde

[...]

3. Izdane ovjerene preslike vrijede u ograničenom razdoblju od šest mjeseci, što se naznačuje u ovjerenom presliku navođenjem datuma isteka. U iznimnim i opravdanim slučajevima, tijelo izdavanja može iznimno odrediti dulje razdoblje važenja. Kada to razdoblje istekne, svaka osoba koja posjeduje ovjereni preslik mora, kako bi mogla koristiti Potvrdu za svrhe navedene u članku 63., zatražiti produljenje razdoblja važenja ovjerenog preslika ili zatražiti novi ovjereni preslik od tijela izdavanja.

F. Obrazloženje prethodnih pitanja

1. Prvo pitanje:

Izvornik Europske potvrde o nasljeđivanju nakon izdavanja ostaje pohranjen kod tijela izdavanja. Podnositelji zahtjeva dobivaju ovjerene preslike te potvrde koje se izdaju prema Obrascu V. iz Priloga 5. Provedbenoj uredbi (EU) 1329/2014. Obrazac na prvoj stranici sadržava uvodnu napomenu da vrijedi do **[orig. str. 8.]** datuma naznačenog u odgovarajućem polju na kraju tog obrasca.

S obzirom na tekst članka 70. stavka 3. Uredbe br. 650/2012, smatra se da preslika Europske potvrde o nasljeđivanju svoje učinke u načelu razvija samo u navedenom razdoblju važenja *[omissis]*. Zakonodavac Unije očigledno je želio osigurati da tijelo izdavanja zadrži stalnu kontrolu nad potvrdama o nasljeđivanju koje cirkuliraju na način da se u pravnom prometu na raspolaganje stave samo ovjerene preslike koje su vremenski ograničene. S vremenskim ograničenjem preslika trebalo se izbjeći da kolaju preslike koje više ne odgovaraju Potvrdi pohranjenoj kod tijela izdavanja, odnosno preslike koje odražavaju netočne činjenice ili su nevaljane *[omissis]*.

Preslika Europske potvrde o nasljeđivanju neograničenog razdoblja važenja, poput potvrde predočene u glavnom postupku, ni u kojem slučaju nije predviđena Uredbom br. 650/2012.

U sudskoj se praksi, barem koliko je razvidno, do sada nije razmatralo pitanje učinka navoda izričito neograničenog razdoblja važenja na valjanost preslike Europske potvrde o nasljeđivanju.

Određivanje neograničene valjanosti od strane tijela izdavanja moguće je smatrati dopuštenim posebnim slučajem produljenja u skladu s člankom 70. stavkom 3. Uredbe br. 650/2012. **[orig. str. 9.]**

Tekst te odredbe, međutim, dopušta i mogućnost da se takvoj ispravi pripiše ograničeno važenje u redovnom najduljem trajanju od šest mjeseci, pri čemu se onda postavlja daljnje pitanje od kojeg bi se datuma određivalo to razdoblje.

Naposljetku, u obzir dolazi i mogućnost da preslika Potvrde izdana s neograničenim važenjem ne odgovara zahtjevima iz članka 70. stavka 3. Uredbe br. 650/2012 te zbog tog nedostatka uopće ni ne razvija legitimacijski učinak.

2. Drugo pitanje:

Europska potvrda o nasljeđivanju u skladu s člankom 63. stavkom 1. Uredbe br. 650/2012 ima za svrhu da je koriste nasljednici koji se u drugoj državi članici moraju pozvati na svoj status ili izvršavati svoja prava kao nasljednici. Tu potvrdu izdaje nadležno tijelo na zahtjev svake osobe navedene u članku 63. stavku 1. Uredbe br. 650/2012.

Prema članku 69. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 650/2012, potvrda o nasljeđivanju razvija svoje učinke u svim državama članicama, a da za to nije potreban poseban postupak. Predmnijeva se da potvrda o nasljeđivanju točno dokazuje elemente koji su utvrđeni po pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ili po bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za određene elemente.

Osobito se za osobu koja je u Potvrdi navedena kao nasljednik, legatar, izvršitelj oporuke ili upravitelj ostavinom predmnijeva da ima status naveden u Potvrdi i/ili prava ili ovlasti navedene u Potvrdi, bez ikakvih uvjeta i/ili ograničenja vezanih za ta prava ili ovlasti, osim onih navedenih u Potvrdi. Prema uvodnoj izjavi 71. Uredbe br. 650/2012 **[orig. str. 10.]** Potvrda bi trebala proizvesti jednake učinke u svim državama članicama. Ona ne bi trebala biti ovršna isprava, ali bi trebala imati dokaznu snagu i trebalo bi predmnijevati da istinito dokazuje elemente koji su utvrđeni po pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ili po bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za posebne elemente.

Uredbom br. 650/2012 nije izričito uređeno pitanje može li zahtjev za izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju postaviti samo jedan ili više ovlaštenih nasljednika i razvija li Potvrda u tom slučaju svoje učinke samo za podnositelja zahtjeva ili se i druge u toj potvrdi navedene osobe u svrhu dokaza svojeg statusa u nekom postupku mogu pozvati na tu Potvrdu.

U literaturi se u pogledu članka 65. stavka 1. Uredbe br. 650/2012, i s obzirom na različite potrebe ovlaštenih podnositelja zahtjeva, zastupa shvaćanje o dopuštenosti samostalnog postavljanja zahtjeva.

Što se tiče pitanja proteže li se legitimacijski učinak Potvrde i na svaku drugu osobu navedenu u potvrdi o nasljeđivanju, osim podnositelja zahtjeva, u literaturi se pretežno zastupa shvaćanje, premda bez detaljnijeg obrazloženja, da svaki ovlašten podnositelj zahtjeva (s iznimkom izvršitelja oporuke i upravitelja nasljedstvom) može zahtijevati samo jednu Potvrdu koja potvrđuje njegov vlastiti status [omissis]. Članak 70. Uredbe br. 650/2012 polazi od toga da i druge osobe osim **[orig. str. 11.]** podnositelja zahtjeva mogu imati opravdani interes za izdavanje preslike. Jesu li te druge osobe obuhvaćene i učincima u smislu članka 69. stavka 3. Uredbe br. 650/2012, čak i ako izdavanje preslike ne zatraže sami, time nije jasno objašnjeno. U obzir valja uzeti i činjenicu da osobe koje nisu bile podnositelji zahtjeva u pravilu nemaju nikakvu mogućnost sudjelovanja u postupku izdavanja.

3. Treće pitanje:

Pitanje mogućih učinaka ovjerene preslike Europske potvrde o nasljeđivanju nakon isteka njezina navedenog razdoblja važenja osobito je značajno ako je bila predočena valjana preslika, ali nadležno tijelo svoju odluku koju temelji na toj Potvrdi ne donese tijekom razdoblja njezina važenja, a stranka koja je Potvrdu predočila ne može ni na koji način utjecati na trajanje procesa odlučivanja.

S tim u vezi zastupa se kako shvaćanje da bi za legitimacijski učinak Europske potvrde o nasljeđivanju trebalo dostajati ako je preslika prilikom postavljanja zahtjeva još bila važeća, tako i tomu suprotno mišljenje da Potvrda mora biti važeća još u trenutku donošenja odluke nadležnog tijela. Sudska praksa isto tako odražava oba stajališta. Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) do sada je u tri odluke [omissis] smatrao dostatnim važenje Potvrde postojeće prilikom postavljanja zahtjeva. Te su se odluke odnosile na zemljišnoknjižne predmete i obrazložene su posebnom postupovnom odredbom austrijskog Grundbuchsgesetzes (Zakon o zemljišnim knjigama).

Suprotno tomu, u Njemačkoj je Kammergericht Berlin (Visoki zemaljski sud u Berlinu) **[orig. str. 12.]** [omissis] nedavno presudio da Potvrda mora biti važeća i u trenutku upisa u zemljišne knjige koji se na toj potvrdi temelji. Taj sud smatra da bi nadzorna funkcija tijela izdavanja, koja je namjeravana određivanjem razdoblja važenja preslika Potvrde, bila lišena svojeg značenja ako bi se još i nakon isteka dotičnog datuma na njoj mogli temeljiti upisi u zemljišne knjige.

U toj oprečnoj polaznoj situaciji postavlja se osnovno pitanje treba li se problem isteka važenja ovjerene preslike Potvrde o nasljeđivanju za vrijeme postupka koji je u tijeku autonomno riješiti u skladu s pravom Unije ili ta ocjena mora uslijediti prema nacionalnom pravu suda pred kojim je pokrenut postupak, ako njegova primjena ne dovodi u pitanje koristan učinak Uredbe.

4. [omissis] [nacionalni postopak]

Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud),

Beč, 27. svibnja 2020.

[omissis]

RADNI DOKUMENT